

Izhaja vsak četrtek popoldne. V slučaju praznika dan poprej.
Uredništvo: Ljubljana, Stari trg 2/I.
Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Posamezna številka stane 1 dinar.
Cena: za 1 mesec 4 Din, za 1/2 leta 12 Din, za 1/2 leta 24 Din;
za inozemstvo 6 Din (mesečno). — Inserati po dogovoru.

Inserati, reklamacije in naročnina na upravo Jugoslovanske
tiskarne, Kolportažni oddelek, Poljan-
ski nasip 2. Rokopisi se ne vračajo.

Vsem pristašem in prijateljem krščanskega socializma!

Materialistični socializem in komunizem ležita onemogla in strta na tleh. Izkazalo se je, da nimata v sebi dovolj ustvarjajoče sile in moči, da bi mogla vsaj za silo ustreči težnjam in željam delovnega ljudstva. Na njunih razvalinah pa zmaguje vnovič kapitalizem in reakcija. Italija, Španija, Francija, Anglija, Nemčija, Bolgarija itd. so same zgovorne priče o tem.

Pri nas je kapitalistična reakcija še prav posebno potisnila delovno ljudstvo ob tla. Socialna in vobče življenska vprašanja večine našega naroda so odstavljena z dnevnega reda. Naši socialnopolitični zakoni obstojajo po večini samo še na papirju, ustanove pa, ki jih predvidevajo v varstvo in dobrobit delovnih slojev, propadajo in ginejo. Niti političnih vprašanj, ki stoje v ospredju vsega našega javnega življenja, noče vladajoča buržuazija rešiti po želji ljudstva, da se v njihovem ozadju tem lažje nemoteno in neovirano razrašča naš mladi kapitalizem.

In v tem času, ko se nad Evropo vnovič zbirajo temni oblaki in ko tudi mi Slovenci in Jugoslovani slepo drvimo v negotovo bodočnost, tavajo široki krogi našega slovenskega in še prav posebno celokupnega jugoslovanskega delovnega ljudstva zbegani, brez jasnega cilja sem in tja.

Kdo naj jim pokaže pravo pot, kdo naj jih strne v močno armado in kdo naj jih povede v zmagovit boj za pravico, ako ne **ideje krščanskega socializma?**

Na nas je torej, da storimo svojo dolžnost pred Bogom, pred svojo vestjo in pred zgodovino. Da pa se za to pripravimo, da se strnejo v vzajemnem delu vsi pristaši in resnični prijatelji krščanskega socializma, so se odločile naše organizacije: „**Jugoslov. strokovna zveza**“, „**Krekova mladina**“ in „**Delavska zveza za Slovenijo**“, da skličejo

v nedeljo, dne 7. junija 1925 v Ljubljani

I. kongres krščanskih socialistov

s sledečim dnevni redom:

I. Ob 8 skupna sv. maša.	III. Ob 14 nadaljevanje:
II. Ob 9 zborovanje:	5. Naše organizacije:
1. Naš položaj.	a) Krekova mladina; b) Jugoslov. strokovna zveza;
2. Duhovnik in delavstvo.	c) Delavska zveza; d) Zadrugištvo.
3. Dijaštvo in delavstvo.	6. Delavski tisk.
4. Kmetstvo delavsko vprašanje.	7. Sklepni govor: Na delo!

Tovariši, prijatelji!

Mi hočemo luči! Luč naša so ideje krščanskega socializma. Dvignimo visoko njihov prapor, da bo kazal pot trpečemu narodu. Mi hočemo dela!

Strnimo svoje vrste, vzajemno korakajmo za pravico delovnega ljudstva!

Vsi na kongres v nedeljo, dne 7. junija 1925! Tam bomo ugotovili smernice svojemu delu, potem pa bomo šli z obnovljenimi silami na delo.

Naj živi zmaga delovnega ljudstva!

V boj za krščanski socializem!

Pripravljalni odbor krščansko socialističnih organizacij.

K našemu kongresu.

Politično življenje v naši državi je kaj žalostno. Od dne do dne postaja hujše. In prav nobenega izgleda še ni, da bi se kaj izboljšalo.

Vzrokov so našli že toliko, da nam ne ostane skoro ničesar več, kar bi se dalo še pretresati. Vendar pa bi se izplačalo, če bi se pomudili nekoliko delj pri enem, ki je prav očividno. To je neznačajnost, vihravost in omahljivost mnogih politikov, ki so seveda otroci svojega časa.

Vzemimo n. pr. razne socialistične, kmetijske, republikanske stranke, oziroma njihove voditelje. Kongres se vrši za kongresom in vsakokrat se nekaj menja, preobrača in preorientuje. Danes so centralisti, jutri avtonomisti, pojutrišnjem federa-

listi, potem pa zopet centralisti. Dolgo se bore za republiko, potem pa nenkrat priznajo monarhijo. Enkrat so revolucionarji, drugokrat evolucionisti, zdaj za delavsko ali kmečko diktaturo, potem spet za sodelovanje vseh stanov, danes Slovenci, jutri Jugoslovani itd. Če človek te stranke, oziroma politike opazuje, se mu zdi, da se na smrt bolni človek preobrača z ene strani na drugo.

Prav je, če se politika pametno prilagodi razmeram, če svojo taktiko menja, če to ali ono točko svojega programa, ki je za enkrat neizvedljiva, potisne v ozadje, pa začasno osredotoči svoje delo na kaj drugega, času primernejšega in uspešnejšega.

Toda — idejno jedro, duh in glavne smernice stranke morajo ostati iste, neizpremenjene. Drugi pogoj pa je, da se taktika menja samo iz viš-

jih, idealnih nagibov, z ozirom na splošne interese, ne pa na interese posameznika ali posameznikov, na interese takozvane vsakokratne »politične konjunkturo«. Politika ni, oziroma ne bi smela biti trgovina, ampak sveto, idealno delo.

Vsaka politika stremi in mora stremiti po oblasti. Zato zastopamo gotova načela, da bi jih mogli izvajati, to pa ni mogoče, če ne soodločujemo pri vodstvu državnih poslov. Toda ne sme se stremiti po oblasti zaradi oblasti, ampak zato, da se po oblasti uresničuje splošni blagor. Vladati ni glavno; vlada je le sredstvo za dosego višjega cilja, ki je gmotna in moralna blaginja vladanih.

Ta cilj pa so te stranke izgubile izpred oči. Duh sebičnosti, samoljublja in dobičkaželjnosti jih zadržuje. Nobena ni pripravljena v borbi vztra-

jati, doprinesiti velike žrtve, trpeti in se višjim ciljem podrediti. Zato neprestano obračajo plašč po vetru, oblačijo in slačijo programe, ljudje pa so zaradi tega zbegani in se končno vsega skupaj naveličajo, ko vidi-jo, da nobena beseda ne drži.

Krščansko-socialni delavci smo srečni, da se borimo za svoj program v okviru ljudske stranke. Kjer je temelj vera, tam je največ osebnega in javnega poštenja, tam se vsaka napaka da popraviti, tam se stranka lahko obnavlja in spopolnjuje. Junija meseca se zberemo na kongres, da svoj program, program vseh delovnih stanov, pregledamo in razširimo ter času primerno dopolnimo, in da obnovimo krščanskega socialnega duha, kar je glavno. Ta duh in program je srčika slovenske ljudske stranke. Ta duh nas bo obnovil, okrepil in končno privedel do zmage.

Proslava 1. maja.

1. maj je krščansko socialistično delavstvo praznovalo z globoko zavestjo pomena tega dne po vseh naših organizacijah zelo slovesno. Čeprav je demokratično časopisje teden dni poprej namigavalo o prepovedi praznovanja z namenom, da uprizori zmedo v delavskih organizacijah, vendar ni to v naših vrstah imelo prav nikakega odziva in se je praznovanje vršilo popolnoma v redu. Že iz dosedaj došlih poročil sklepamo, da se naše krščansko delavstvo zaveda vedno bolj potrebe skupnega dela v organizaciji in da se naše vrste množijo kljub vsem oviram od strani materialistično socialističnih organizacij, kakor tudi od strani kapitalistov. Disciplinarnost in delavska zavest v naših organizacijah nam je porok, da se bo ideja krščanskega socializma kmalu razvila v mogočno delavsko armado, ki bo dobila odločilen vpliv v boju proti brezverskemu kapitalističnemu družabnemu redu. Pohvalno se moramo tudi izraziti, da so se naše organizacije natančno držale navodil od svoje centrale in da so povsod praznovali 1. maj s skupno sv. mašo in cel dan praznovale popolnoma dostojno, kar dela čast delavstvu. Tovariši, le tako naprej, tu je naša bodočnost!

* * *

Ljubljana. Vsled slabega vremena je bila letos udeležba na Rožniku pri proslavi 1. majnika manjša kot običajno. Kljub temu pa, da se je grozilo s prepovedjo vsakega shajanja delavstva ta dan, se je tukaj izvršila proslava kot običajno vsako leto.

Dev. Mar. Polje. Kakor vsako leto, je krščansko socialno delavstvo tudi letos slovesno praznovalo svoj delavski praznik 1. maj. Niti slabo vreme ni moglo zadržati udeležencev od proslave. Že na vse zgodaj nas je godba s svojimi lepimi koračnicami budila iz spanja. Ob tridesetih na 9. so se začele zbirati delavske množice na prostranem vrtu Ljudskega doma, nakar se je razvil mogočen sprevod z društveno zastavo in godbo na čelu v farno cerkev k sv. maši, pri kateri je imel g. kaplan Širaj temu dnevu primeren cerkven govori. Pri maši je sviral godba. Zelo delavstvu ugaja, da je na naš praznik tudi blagoslov z Najsvetejšim. Po sv. maši se je sprevod podal po isti poti nazaj na dvorišče doma, kjer nas je godba zabavala s svojimi lepimi komadi. Nato je otvoril v imenu načelstva ZPD tovariš Pintar delavsko zborovanje. Zbor je pozdravil tudi naš delavski župan Franc Kukovica ter podal nekaj misli in navodil. Nato je g. Franc Žužek v enournem zabavnem proslavi primernem govoru označil smerice, katerim naj sledi naše delav-

stvo. Podal je tudi jasno sliko o težkem položaju delavstva doma in drugod. Zborovalci so govor burno odobraval. Sprejela se je tudi resolucija proti krivični odmeri 2 odstotnega davka na fizično delo, nakar je povabil predsednik navzoče na popoldanski izlet v prijazni Št. Jakob ob Savi ter zaključil dopoldansko slavnost. Pripomnimo, da so se častno udeležili tudi naši mladi Krekovi slavnosti posebno iz Zaloga-Sp. Kašlja. Popoldansko slavnost je motilo precej slabo vreme, a kljub temu je šlo do 200 tovarišev in tovarišic v Št. Jakob, kjer nas je godba na pihala pod vodstvom kapelnika Svetka zabavala. S svojo udeležbo nas je počastil tudi kvartet tovarniških ognjegašev in s tem povečal slavnost. Tako smo praznovali papirničarji 1. maj, dasiravno se je nam obljubilo 50 odstotkov poviška, ako bi na ta dan delali. In prav je tako, naj ima tudi delavstvo svoj vsakoletni praznik in odih. Zaveda naj se svoje moči in pravice! Lahko pa ugotovimo eno: Letošnji 1. maj je delavsko zavest papirničarjev utrdil in držali bodo fronto do konca.

Vič. 1. maj je naše kršč. socialno delavstvo praznovalo na lep način. V petek, dne 30. aprila ob 8. zvečer so se Vičani zbrali v dvorani Katoliškega društvenega doma. Po dveh deklamacijah in po eno solo-pevski točki je gov. France Žužek v jednatem govoru razložil pomen dela, načelo splošne dolžnosti do dela in pomen praznovanja prvega maja po delovnem ljudstvu. Pozval je delavstvo k delavski zavesti in delavskemu ponosu. Po govoru se je vršila igra: »Kakšen gospod, tak sluga«, pri kateri so se prisotni iz srca nasmejali. Dne 1. maja je godba Katol. prosvetnega društva priredila po Viču in po Rožni dolini budnico. Izlet na Rožnik je bil vsled slabega vremena v bistvu onemogočen.

Goričane-Medvode. Naše papirniško delavstvo je kljub negotovosti predzadnjih dni praznovalo delavski praznik 1. maj. Obrat v tovarni je počival. Zjutraj ob 6. je bila v župni cerkvi v Preski sv. maša za žive in mrtve člane organizacije. Nato smo imeli v Društvenem domu shod, na katerem je govoril tovariš Lombardo iz Ljubljane o pomenu 1. maja z ozirom na položaj našega delavstva. Danes vidimo samo dva tabora. V prvem taboru imamo malo število kapitalistov, ki žive na račun onih v drugem taboru. V prvem taboru imajo vse, kar rabijo danes v to, da uničujejo socialne naprave in delavsko zaščito. V drugem taboru pa vidimo ogromne mase trpinov, brez orožja napram svojim izkoriščevalcem. Kar pa je najhujše, je to, da žal manjka ravno tem vzajemnosti in zavesti ter ljubezni do bližnjega, s katero bi si medsebojno pomagali. Da je temu tako, je

krivda pri gotovih materialističnih delavskih voditeljih, ki vidijo edino rešitev delavstva v kulturnem boju proti vsemu, kar je krščanskega. Mi se moramo zavedati, da za rešitev pe-rečnega socialnega vprašanja ne potrebujemo nikakega kulturnega boja, temveč vzajemen nastop celokupnega delavstva. Potem smo se posvetovali tudi o stavbeni zadrugi, katera se je ustanovila pri Dev. Mar. v Polju. Za zadrugo je tudi pri našem delavstvu mnogo zanimanja. Končno smo tudi sklepali o zlati poroki našega člana Nikolaja Jurmana, katero slovesno praznovamo v nedeljo dne 10. t. m. z vrtno veselico. Pri slavnosti sodeluje godba od Dev. Mar. v Polju. Vsi prijatelji delavstva vljudno vabljeni na ta izredni jubilej!

Zagorje. Tukaj je letos vse delavstvo praznovalo svoj 1. maj, kar ni bilo nujno zaposlenega. Kršč. soc. delavstvo je imelo zjutraj sv. mašo in po maši zborovanje v Zadrugnem domu. Na zborovanju je govoril glavni tajnik JSZ tov. Gajsek, katerega izvajanja so zborovalci med in po govoru navdušeno odobraval. Opoldne se je vršil sestanek odbornikov in popoldne ob 3. uri se je zborovanje nadaljevalo. 1. maj je bil za nas lep dan in upamo, da je poživel in utrdil našo delavsko organizacijo.

Celje. Naše delavstvo je letos posebno občutilo blaženost PP. režima na svoj praznik. Policija je razganjala vsako manjšo skupino. Vseeno pa smo se zbrali po načrtu pri sv. maši v farni cerkvi, kjer je bil tudi cerkveni nagovor na delavce, ki je napravil na vse globok vtis. V nedeljo, 3. maja je priredilo okrožje JSZ v Celju majovo veselico na Teharjih, katera se je v lepem razpoloženju izvršila dostojno. Vrstili so se tudi govori. Te naše prireditve se je udeležil tudi naš glavni tajnik Gajsek iz Ljubljane. Ob 11. zvečer so se vsi gostje v zadovoljnim veselju razšli.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Za letošnji maj so se zganili tudi najbednejši izmed delovnega ljudstva, viničarji, in se zbrali, da solidarno s celokupnim delovnim ljudstvom Jugoslavije in sveta praznujejo 1. maj kot praznik dela. Skupina strokovne zveze viničarjev in kmetijskih delavcev Sv. Miklavž pri Ormožu je sporazumno z Okrajne delavsko zvezo Sv. Miklavž pozvala viničarje celega okraja na proslavo 1. maja v nedeljo, dne 3. t. m. po rani sv. maši v sv. Miklavžu pri Ormožu. Kljub temu, da je bilo skrajno slabo vreme, se je zbralo v društveni dvorani častno število viničarjev, ki so prišli še vsaj po zastopnikih iz celega ormoškega in ljutomerskega okraja. Krog osme ure zjutraj je otvoril zborovanje tovariš Peter Rozman in poudaril v kratkem nagovoru, da je prišel čas, ko se viničarski proletariat mora zbrati v enotno fronto z delavstvom ostalih

strok in se ramo ob rami boriti za pravice delovnega ljudstva toliko časa, dokler ne bo zmagalo s svojimi zahtevami na celi črti. Besedo je dal nato tov. Francetu Žužku iz Ljubljane. V nad eno uro trajajočem govoru je ta prisotnim pojasnil, iz katerih razlogov se je pred 50 leti odločilo delovno ljudstvo za praznovanje 1. maja kot praznik dela. Obrazložil je, da vlada svet že par stoletij gospodarski liberalizem, ki zanikuje vrednost dela in ki izrablja delo in človeka samo v to, da se množi kapital v rokah nekaterikov, ki z njim vladajo svet in izkoriščajo milijone delovnega ljudstva. Povdaril je, da se kot kristijani in katoličani moramo boriti zoper to pogansko načelo in da moramo storiti vse, da zmaga delo nad kapitalom. Zlasti se mora delavstvo otresti naziranja, da človek velja, kolikor ima. Človek velja toliko, kolikor dela. Delati pa morajo vsi, ki so za delo sposobni. Življenje iz dohodkov brez dela mora biti zakonito zabranjeno. Delavstvo pa mora biti ponosno na svoj delavski stan in se zavedati, da je ono tisto, ki ohranjuje svet in ki z delom ohranja človeško družbo. Sredi svojega govora je govornik omenil važnost predstojeh volitev v oblastne skupščine zlasti z ozirom na štajerske viničarje, ki bodo morali gledati na to, da se iz Maribora uzakoni pravičen viničarski red in reši pereče viničarsko in kmetijsko delavsko vprašanje. Iz drastičnih primerov je govornik dokazal, kako celokupna zakonodaja naše države jasno kaže, da so jo skrpučali zastopniki veleindustrije in velekapitala. Viničarji so govorniku pazno sledili in njegova izvajanja odobraval. Do dna so razumeli položaj, ko jim je razložil še posebej pomen delavske strokovne, politične, kulturne in gospodarske organizacije. Menimo, da je njegov govor mnogo pripomogel k temu, da se bo krščansko socialistični pokret med štajerskim kmetijskim delavstvom in med viničarji hitro širil in razširil. Po shodu je zborovala skupna seja vseh viničarjev, ki se je pečala s trenutnimi važnimi vprašanji in o načinu razmaha organizacije. Popoldne pa se je napolnila dvorana pri Sv. Miklavžu ljudstva, da prisostvuje predstavi »Veriga«, ki jo je naštudirala in priredila podružnica naše »Krekove mladine«. To je bil prvič dan, ko so viničarji praznovali praznik dela. Ta dan pa ne bo zadnji. Zbirali se bodo toliko časa, dokler ne pade sedanji krivični družabni red in dokler ne zmagajo ideje krščanskega socializma. Naj živi delovno ljudstvo!

Razširjajte »Pravico«!

! Član, ki hoče kupiti ceno in dobro oblačilno blago, naj si ogleda zalogo v Konzumu, Kongresni trg 2 !

Franc Herwig:

Father Big-Beck.

(Nadaljevanje.)

Ne smemo pa misliti, da se je pot vršila tako gladko, kakor se tu pripoveduje, ne, naravno ni manjkalo na prigodkih. Ko so koncem šestdesetih let gradili zapadni del pacifiške železnice, da bi imele Države the biggest railway of the world¹³, so zasledovali Amerikanci gradnjo seveda z živahnim zanimanjem, in ker so bile dve družbi, ki so delale, ena od izhoda, druga od zapada, so se razgrevali, kdo bo prvi dosegel Promontory Point: Unija iz Frisca¹⁴ ali Centralna iz Omahe. »Staviti?« Nekoji milijon dolarjev je stal za in proti. Seveda je stavna mrzlica zgrabila tudi ravnatelje; delničarji, inženirji, delavci, vse je priganjalo sebe in druge; no ko je Centralna dogradila svoj del pol ure poprej, ni moglo biti drugače, kakor da ta ali oni del proge nikakor ni odgovarjal zahtevam, ki jih upravičeno stavimo na kakovost dela. Zaenkrat je bila glavna stvar, da je bila železnica (the biggest of the world) gotova; kar se je tekom let na njej pokazalo pomanjkljivega — to so vzeli v kup kot nekaj neizogibnega.

¹³ Največjo železnico na svetu.¹⁴ San Francisco.

In tako je imel tudi vlak, s katerim se je vozil Bernard Brinkmann, neredko dolgo zamude, najsi bo, da je klopotal v zakovcah kak mostni lok, da se je udrl nasip, zlomila premikalnica ali pa je popustila tračnica. Tedaj so se vstavili pač na kaki postajici, dokler ni bila škoda zopet popravljena. Potniki so pa vkljub temu še vedno dobro opravili, kajti mogli so se dogajati tudi drugačni manj nedolžni slučaj, denimo, da je pri kaki stražnici sredi prerije zaplapolala rdeča zastava in je vdrlo v vozove, ko se je vstavil vlak, nekaj tucatov roparjev, ki so namerili revolverje in kričali »hands up!«. No, kakor rečeno, to ni zadelo Benacka, in ko so morali nekega dne, sto milj za Tacoma, vlak zaenkrat zopet vstaviti, je mislil, da je tudi to samo začasna zamuda in ni slutil, da je že dosegel najbolj zapadno točko svoje vožnje. S potniki vred je šel po razbeljeni solčni žegi uro daleč nazaj do postaje, ki je nosila ime Sagebrushtown, in je hotel počakati na znak za daljno vožnjo. Vedeti pa moramo, da je sagebrush neka vrsta pustinske trave, trda kakor les in celo za osla neužitna. Od mesta, kjer je rastla sagebrush, se je obrnil naselnik z vsemi znaki groze. Ako je dobilo celo mesto ime po tej rastlini, si moremo predstaviti, kako je bilo to mesto; toda ne, nemogoče je, da bi si ga predstavili. Sagebrushtown

je obstojal samo iz barake, narejene iz valovite pločevine, na kateri je stalo z rdečo barvo napisano: »Whisky, Brandy«¹⁵ in: »Gentlemen of all nations are welcome.«¹⁷ Predmestje Sagebrushtown je obsegalo tri rujave indijske šotore; v njih senci sta brezupno povešala glave dva napolsestradana konja. Župan, postajenačelnik in gostilničar je bil krepek Kentuckijec v rdeči srjaci in hlačah iz jelenjega usnja; prepasane so bile z jermenom, na katerem je visel revolver. Njegov pomočnik je bil neki črnc; njegovim strahovitim pestem je bilo vsako drugo orožje odevč.

Vendar je bilo v Sagebrushtownu prostora za brezmejno število ljudi; ker se je vedno dogajalo, da je v indijanskem poletju prihajalo na postajo nekaj tridesetih mladev, ki so odpremljali živino na zapad ali izhod, si je oskrbel Kentuckijec veliko zalogo šotorov, ki so postavljeni in razprostrti, predstavljali potem ravnotako značna kakor razkatek stanovanja. In k temu sredstvu se je tudi zatekel, ko so prišli potniki v mesto, in ker je whisky iz Kentuckija, kakor znano, the best of the world,¹⁸ se je pojavilo tudi prav kmalu veselo, glasno in brezskrbno razpoloženje. In ker mora obstojati v krajih, kjer stanujejo ljudje daleč vsak sebi, čisto gotovo neka vrsta bliskovitega sporaz-

¹⁵ Zganje, konjak.¹⁷ Gospodje vseh narodov dobrodošli.¹⁸ Najboljše na svetu.¹⁶ Roke kvišku!

Jugoslovanska strokovna zveza.

Zveza tovarniškega delavstva.

Prejeli smo od ene naših skupin prošnjo, da v listu »Pravica« pojasnimo sledeče vprašanje glede 2% delavskega davka: Vprašamo Vas, zakaj v naši tovarni odtrgujejo delavstvu 3 do 4% od plače namesto 2%. Ali so časopisi lagali, ali se naš ravnatelj moti. Dalje smo radovedni, zakaj se ta davek odtrguje le v nekaterih podjetjih, dočim se v drugih ne odtrguje, ali ni zakon za vse enak? V odgovor in pojasnilo citiramo člen 56. zakona o dvanajstih, ki določa: »Vsi telesni delavci (delavke), ne glede na značaj posla, katerega opravljajo, ki ne prejema zasluzka od države, nego od privatnih oseb ali naprav, morajo plačevati od dne 1. aprila 1925 kot državni davek in kot vse ostale državne specialne pribitke, izvzemši invalidski davek in izredni pribitek 2% letnega zasluzka. S tem se razveljavljajo vse ostale dotične odredbe, ki so doslej veljale v poedinah pokrajinah. Delodajalci jamčijo za plačevanje davka svojih telesnih delavcev.« — Iz gorenjega sledi, da se Vaš ravnatelj moti, sledi pa tudi, da zakon velja za vse delavstvo, ki ne prejema plače od države. Če v nekaterih podjetjih še ne odtrgujejo delavcem tega davka sedaj, je zaenkrat korist delavstva, ker zato odgovarja podjetnik sam.

Državni cestariji.

Občni zbor. Na občni zbor v nedeljo dne 10. t. m., ki se vrši ob 9. uri na Kongresnem trgu št. 2, naj pošlje vsaka skupina svojega delegata. Ako bi katera skupina ne mogla poslati zastopnika, naj pooblasti načelstvo, da jo zastopa.

Zveza papirniškega delavstva.

D. M. v Polju. »Združenim papirnicam Vevče-Goričane-Medvode« gre — kot je dokazala zadnja bilančna seja in kot bo imel čast ugotoviti majski občni zbor — bolje kakor smo bili navajeni slišati iz ust odločilnih činiteljev. Morda so gospodje baš vsled tega napravili za 1. maj tako velikodušno gesto, da so šli in ponudili delavstvu za 1. maj 50% povišek normalne mezde, ako bi odstopilo od praznovanja. — Ali mi smo dobro vedeli, kam pes tace moli in smo to »velikodušno« ponudbo gladko odbili, praznujoč 1. maj kot en mož.

Društvo slovenskih organistov.

Glas iz Dolenjske. Ni ga organista iz Kranjske, čeprav jih je veliko že večletnih v »Društvu organistov«, da bi napisal par vrstic v »Pravico«, ki je tudi na Kranjskem najboljša glasilo za organiste. Prebral sem vse števil-

ke letošnjega leta, a da bi kdo poročal tudi o nas Kranjcih, nisem našel. Iz Stajerskega je že tudi enkrat en tovariš malo podregal, naj se kaj oglašimo. Ker pa tega ni bilo, sem mislil, da vsem prav dobro gre. Pogledal sem po celi dekaniji, pa sem dobil sledečo sliko organistov po župnijah, ki so vse bogate na vinskem pridelku. V Leskovcu pri Krškem imajo dobrega organista, ali revež nima stanovanja; na stanovanju je pri enem kmetu, ki mu mora biti za stanovanjsko odškodnino za hlapca. V Bučki so imeli organista, ki je odšel k vojakom. Mesto je razpisano in se jih je že nekaj oglasilo, ali oženjenega ne morejo preživljati. V Boštanju so dobili sedaj novega organista, ki se bo komaj preživljal. Cerklje je prav velika župnija; tu so pred kratkim potom konkurenčne obravnave določili organistu mesečno plačo 1400 K, da se bo živel z družino, če bo šlo. V Čatežu je prav dober organist, ali na vse strani se mora ubijati za dnevni zaslužek. Pri Sv. Križu je organist ob enem tudi občinski tajnik in živi malo lažje. Pri Št. Jerneju je organist vse drugo kot organist. Vse službe pobere daleč okoli, da se preživi. Škocjan je velika župnija, pa se samski organist z zaslužkom prav slabo pohvali. Sv. Duh ima za organista žensko, ki se je sama izučila. Velika Dolina je brez organista. V Raki se organist zelo bori s svojim zaslužkom in išče povsod pare, kjer le more. V Studencu je organist tudi cerkovnik in obč. tajnik, pa se kljub temu komaj preživlja z družino. V Kostanjevici je organist vpokojen učitelj, zelo dobra moč, a plača zelo slaba in v Krškem že več let ne morejo preživljati organista. — Tako sem opisal celo bogato dekanijo Leskovec pri Krškem, pa ni organista, ki bi se pohvalil s svojim zaslužkom. Vabim vse organiste cele Kranjske, da se še kateri drug oglasi v »Pravico«. Pristopite vsi organisti k »Društvu organistov v Celju«, ker le skupno v eni fronti pod enim vodstvom dosežemo lahko skupne uspehe in boljši položaj. Zasedujem pokret delo in borbo društva organistov v Celju posebno zadnje čase. Zato kličem vam tovariši preko Save: Vztrajajte v sklenjenih vrstah! Za nas tovariši ljubljanske oblasti pa naj velja: Vsi takoj v enotno fronto, ker v slogi je moč, v delu neuspehi! Vseh nas velika dolžnost pa je, da časopis delovnega ljudstva »Pravico«, ki neustrašno zahteva naše pravice, razširimo v sleherno hišo in gorsko vas. — Dolenjec.

Društvo diplomiranih babic.

Članarina za preteklo leto je treba poravnati. Zapomnite si, da se odslej dalje ne bo posredovalo za nobeno članico, pa naj si bo v še tako važni zadevi, ako ne bo plačala svoje članarine. Če hočemo imeti močno or-

organizacijo, moramo tudi zanjo kaj žrtvovati. Upamo, da je ni med nami članice, ki bi ne mogla plačati članarino. Zato ne odlašajte, temveč pošljite organizaciji, kar je njenega. Dvakrat da, kdor pravočasno da.

Mazaštvo je tista rana, ki nam najbolj peče in ki nam ne sme dati miru, dokler ga popolnoma ne zatremo. Dobro vam je znano, da se borimo že več let in da smo že marsikaj dosegli, le glede mazaštva nam prede jako slabo. Da to ni krivda društva, je samo ob sebi razumljivo. Krive so temu nekatere članice same, ki si ne znajo pomagati. Navesti vam hočemo samo en slučaj, ki vam naj bo za vzgled, da se tako ne sme več delati. V vasi N. N. se je pred kratkim vršil porod. Ali mislite, da se je poklicalo k porodu diplomirano babico! Ne! K porodu so poklicali osebo, za katero vemo, da nima prav nobenega pojma o porodništvu. V takem slučaju bi bila dolžnost babice, da nas obvesti, da moremo ukreniti, da se taki slučaj ne ponove več. O tem porodu smo zvedele, ali ne od babice. Glejte takih slučajev se dnevno zgodi več, za katere pa me ne zvemo. Kdo je kriv, da se mazaštvo veča. Prečitajte natančno in in boste spoznale, da so vsega krive članice, ki nam takih slučajev ne prijavijo. Državne oblasti so dolžne vse storiti, da omogočajo in pospešujejo zdravo naraščanje naroda, seveda jih moramo tudi me podpirati.

Članice, ki žele objaviti kak dopis v »Pravico« naj ga pošljejo na našo predsednico (ga Stimec Marija, babica, Ljubljana, Zrinskega c. 5).

Te dni so bile razposlane okrožnice, o katerih smo že svojčas pisale. Dolžnost vsake članice je, da okrožnico prečita ter nam takoj odgovori na vsa stavljena vprašanja. Kakor veste, smo že na občnem zobru poročale, da članarina, ki jo plačate, je veliko premajhna, da bi mogla vsaki posameznici odgovarjati pismeno na vsako pritožbo.

Prometna zveza.

Direkciji drž. žel. v Ljubljani. V okrožnici št. 50138/r-2-25, ki smo jo priobčili v 17. številu »Pravice«, se med drugim glasi tudi sledeče: namen direkcije omogočiti udobno nabavo živil in oblačil pri kulantnih firmah, se od nekaterih lahkomišelnih uslužbencev tako izkorišča, da to v občutni meri škoduje ugledu in stanu ter spravlja veliko število družin v obupni položaj. Z vso odločnostjo obsoja direkcija one, ki si nabavljajo na kredit živila in oblačila brez potrebe in ista prodajajo tujim ljudem samo, da pridejo do denarja, začetkom meseca pa kažejo izplačilni listek, češ, da morajo še doplačati, mesto da bi dobili sredstva za vzdrževanje gospodinjstva. — K gori navedenima odstavkoma ima-

mo uslužbenci drž. žel. v Ljubljani sledeče pripomniti. Kdo je kriv, da ugled žel. stanu v javnosti in med uslužbenci propada? Kdo v resnici tira železničarje in njihove družine v obup? Kdo tira železničarje tako daleč, da so primorani storiti vse, samo da pridejo do nujno potrebnih sredstev, da sebe in svojo družino prežive? Kdo je kriv, da izplačilni listek žel. uslužbencev konec meseca v resnici ne izkazuje tiste svote, ki bi bila za vzdrževanje gospodinjstva nujno potrebna? Uprava drž. železnic sama z njenimi organi je kriva, da ugled železničarskega stanu propada. Ne lahkomišelnost gospodarstva železničarjev, temveč državna uprava sama tira svoje uslužbence v nepoštena dejanja in njihove družine v obup. Kakor direkcija z vso odločnostjo obsoja dejanja svojih uslužbencev, tako odločno obsoja železničarstvo one odločilne organe direkcije, ki so pahili svoje uslužbence in njihove družine v popolno brezpravnost in gospodarsko propast.

Slovo moža.

Dne 1. maja je odšel v Zagreb ravnatelj O. U. Z. D. Franc Kocmur, službeno prestavljen. Gospod Kocmur ni bil naš somišljenik, a naš list, ki se mu hoče objektivnosti vseposod, ne more mimo tega dejstva kar tako.

Gospod Franc Kocmur je dolgoletni organizator delavskega zavarovanja. Tekom let si je pridobil v tej stroki toliko znanja, da mu je moral priznati vsakdo polno mero strokovnjakstva.

Če je današnji zakon o zavarovanju delavcev bodisi pravno, bodisi zavarovalno-tehnično, bodisi upravno in vobče socialno pomanjkljiv, ni to krivda g. Kocmurja, ker so zakonu kumovali čisto drugi ljudje. Gotovo pa je, da bi bilo še bolj potrebno držati v Ljubljani na odgovornem mestu strokovnjaka, ako že zakon sam v sebi šepa. Delavsko zavarovanje se ne bo skonsolidiralo, ako se bodo merodajni činitelji prestavljali iz kraja v kraj.

O O. U. Z. D. v Ljubljani je že mnogo pisalo — tako meščansko kakor tudi delavsko časopisje. In sicer stvarno zelo redko, dobrohotno pa nikoli. In vendar je to tako važna ustanova, da vanjo ne spada nič demagoškega, najmanj pa kaj strankarsko-političnega. Res, da je bil ta urad nekaka domena slovenske socialne demokracije. Vendar pa različni »reorganizatorji« delavskega zavarovanja ne bodo mogli iti mimo dejstva, da sede na izvestnih mestih strokovno tako upeljani možje, da jih je nujno treba pustiti kjer so, ako nočejo, da ne bo silno trpela celokupna ustanova. In eden takih je bil g. Kocmur.

Čemu mečeš proč denar? Ali ne veš, da ima Konzum konkurenčne cene in dá poleg tega še 3% popust! Svoji k svojim!

umevanja, tudi brez telegrafa (kajti čudno je, kako hitro se razširijo novice v takih krajih), je prešlo komaj par ur, ko so že od nekod s farm pridirjali konji v skoku in so zarjaveli možje stopali s sedel in govorili: »Sem ravno jezdil mimo, bi rad pogledal enkrat ljudi od izhoda.« Tako je postalo v Sagebrushtownu prav kmalu ugodno, in nikdo ni ugovarjal, ker bo vozil baje vlak dalje šele naslednjega dne, kakor je bilo v resnici natančno, ker so morali šele pričakati na gradivo za popravilo proge.

Benacek je občutil neko gotovo prijetno začudenje, da je sedel tako daleč proč od Münsterlanda v tej zadimljeni beznici. Seveda niso gledali na nobeden kakršenkoli prednostni red, vsaj ne med belci; kajti če bi vdrl Indijanec ali črnc, v zaupanju na svoje ameriško državljanstvo, v posevečen krog Kavkazijcev, bi ga gotovo poslali s molčečo broco v kak kot. Kaplan Brinkman je imel sicer sam zase stol, toda ne mize. V tem se mu je pa zdelo tudi nad vse mere poučno, slediti širokim, resnim pogovorom, kolikor je to mogel zaradi znanja jezika. Na njegovi levici je sedel popolnoma zanemarjen sivec, kateremu je stregel črni strežaj samo z nevoljo in ki je moral dopuščati, da ga je predstojnik večkrat opomnil, naj poprej plača svoj račun, preden hoče zalivati svoj goltanec s svežim žganjem. In ta sivec je krenil slednjič z glavo preko desnega ramena k Benacku

in ga vprašal, da je pač sedaj prvič v deželi? Zlatokopi, he? Stvar sreče, damned.¹⁹ Brinkmannu je bilo novo, da bi bilo tu v okolici zlato. Je že, tu v bližini, samo štiristo milj severno, zlato za tistega, ki ima srečo, damned; ali bi mu pač hotel plačati čašo whiskyja? — Čaša je bila napolnjena in spraznjena, in ker je častivredni sivec videl pred odprtim oknom zamazanordec obraz, ki se je rezel v notranjost, ga je pregnal z dobromerjenim lučajem kozarca. »Lopovi in špijoni, tile Indijanci,« je zamrmral zadovoljno. — V Bernardu je pa živila drugačna predstava o Indijancih, in sploh je bil presenečen, da je naletel tu nanje; ali jih je mogoče več tu naokoli? — Indijancev? Sivec ga je sočutno pogledal in trdil: v Idaho se nahajajo celo papežki Indijanci, s čemur je takorekoč izigral aduta, in Benacek je res tudi izbuljil oči ogromno, ponovil: »Papežki Indijanci?« in malo modro podvomil o obstoju takih ljudi. No, njegov tovariš se je obrnil prvič popolnoma k njemu in z vsemi znaki živahnega zanimanja in je menil nato počasi, da jemlje v njegovo opravičilo, ker je greenhorn,²⁰ vrhu tega mu je plačal whisky, dosedaj res da še samo enega; ako bi tega ne bilo, naj bo pogubljen, ako bi ne hotel dvoma o njegovi verodostojnosti primerno maščevati; in nato je segel

po svojem revolverju. Samo ob sebi se razume, da je pomiril Benacek njegovo razburjenost z novim whiskyjem, na katerega je bil vrhu tega že opomnjen; potem je pa poprosil za podrobnosti o teh papežkih Indijancih in je slišal, da častijo rožni venec po božje. Sivec je poznal to stvar, v Friscu letajo babnice s tem v papežke malikovalnice, on mora to vedeti, ker je rodom iz Frisca in gre sedaj zopet tja. — Ali imajo mogoče ti Indijanci tudi kakega duhovnika? — »Mladci, papežkega duhovnika v Idaho, damned!« je zaklical stari, in moral je napraviti dober dovtip, ker so se okolu sedeči smejali. Ne, ne, v Idaho ni »črnuhov«, tu so samo vrli mladci, ki bi take nespošobnosti ne trpeli. Toda tu se je zbudila v Benacku jeza, udaril je ob mizo, da so zaplesali žganjarski kozarci, in je zavpil, on sam da je katoliški duhovnik, on sam je pripravljen iti v Idaho, in tega bi rad videl, ki bi ga hotel pri tem zadrževati!

Ta odločnost ni zgrešila svojega učinka; dobrohotno so gledali na Benacka, in stari je rekel, da hoče biti pogubljen, ako bi ugovarjal možnosti, da se nahaja tudi med papežniki kak gentleman.²¹ Medtem se je znočilo, in Benacek se je zleknil prvokrat v šotoru k počitku. Prisluškoval je daljnemu tuljenju prirejskih psov in si je dejal, da

¹⁹ Prokletu.

²⁰ Zelenec, novinec.

²¹ Fin gospod.

Ako bo imel v Zagrebu dovolj svobodne roke za prost razmah, utegne premestitev celo vplivati na celokupno zavarovanje, ki močno šepa baš iz zagrebške centrale.

Toda to je šele vprašanje, dočim je jasno, da je odhod g. Kocmurja v Zagreb v veliko škodo za ljubljanski okrožni urad.

Zadnji čas je, da začne tu odločevati delavstvo, ki bo držalo svoje strokovnjake!

G. Kocmur je mož energije. Zato je z mirno gesto odšel iz Ljubljane. On se ne boji viharjev. In delavstvo tudi ne. Zakaj vsi vemo: delavske zavarovalnice delavcem!

Dopisi.

Dev. Mar. v Polju. Kar počne naš liberalno - samostojni - komunistični štab, presega že vse meje tudi strankarske zagrizenosti. V svoji brezmejni jezi do vsega, kar le diši po klerikalizmu ali delavstvu, jim je vsaka laž in neumnost dobrodošla. Da dosežejo razpust občinskega odbora, letajo kot blazni okoli oblasti, zasebnikov in tajništva organizacij. Pa so njih mile prošnje pri teh — premalo podprte z dokazi. In zopet nova igra, tajni sestanki, zbiranje gradiva pod kostonji. Načrt je gotov, jutri vsi na vlado in glavarstvo, z avtomobili se pripeljemo, in takoj stražo pred obč. pisarno, z legitimacijo opremljen gent je zbran... Kakor na ženitovanje praznično oblečeni so se zbrali dne 4. t. m. v Ljubljani na vladi in letali od Poncija do Pilata, toda ničesar opravili. Morali so zopet domov brez kakšnega uspeha. Res usmiljenja vredni ljudje. Naj se jih gospodje za zeleno mizo vendar enkrat usmilijo. Eden izmed teh je zastavil baje desetisoč dinarjev, samo da vržejo občinski odbor. Za občinsko gospodarstvo se pa seveda nihče teh ne briga. Našim odbornikom se pa resno in pošteno delo onemogoča. Tako gre pri nas občinska politika in bo še šla, dokler si protivneži ne bodo razbili svojih glav.

Zagorje ob Savi. Zadnjič smo ustanovili v steklarni skupino kemičnih delavcev. To našim prijateljem rdeče barve ne ugaja. Ne morejo razumeti, da je zrastle nova čila organizacija, kateri bo v resnici dobrobit bližnjega pri srečju, ker se opira na krščanstvo, ki ne pozna laži in nasilja. Sodrugi vsled tega besne, da se menda sliši v Moskvo. Ljudje, ki govorijo o demokraciji, kažejo s svojim divjanjem napram naši organizaciji, da so politično zaostali in kulturno nezreli, kot kakšno avstralsko ljudožrsko pleme. S svojim početjem ravno dokazujejo, da je narekovala novo skupino res živa potreba. Naj bodo uverjeni, da se jih ne bojimo. Steber njihove moči se je omajal in niti moč Marksovih idej ga ne bo ubranila padca. Strašiti nas s stavko je brez učinka! Takemu jezikanju smo že odrasli. Dokazuje pa, kako socialno mislijo internacionalni bratci. Kdor odklanja njihove otroško bedaste metode, naj gre. Zanj ni kruha, zanj je bič in — cesta. Tako mislijo, tako delajo, kjer se jim pod nogami ne udara. Sodrugi! Nas nič ne omaja, nič ne plaši! Strnili smo se v

četo, katere ne bo zajezil vaš val. Delali bomo za poštenje do zmage. Vi pa kričite, kolikor hočete, mi vas ne slišimo, ker se nam zdite zelo revni. Vam neorganiziranim pa kličemo: V naš krog! Podajmo si bratske roke, da bo veriga daljša. Delajmo za naše osvobojenje, za naš obstoj in medsebojno ljubezen.

Velenje. Že večkrat smo v »Pravici« opominjali vse naročnike, da se list mora redno plačevati. Vsak ve, koliko dolguje na naročnini, zato naj vsak naročnik čimprej poravnava za ostalo naročnino. V nadalje naj se naročnina plačuje vnaprej in če je le mogoče vsaj za šest mesecev skupaj, da se bo moglo voditi za vse skupaj enotno in se s tem odpravijo neljube napake. Kdor ni dobil dosedaj položnice, naj se nemudoma javi pri tajniku Jelen Baltazar, kateri ima položnice na razpolago. To naj stori vsak, kdor dolguje naročnino za en mesec ali dva, sicer mu bo uprava »Pravice« list dne 14. maja ustavila. List se vzdržuje s samo naročnino, zato moramo biti tudi mi toliko vestni, da ga pravočasno plačujemo.

Velenje. Ker se me dolži od strani g. paznika Strahovnika in Hamra trdeč, da sem jaz pisal dopis o enem pazniku in dveh nadkopačih, kako postopajo z rudarji v zadnji »Pravici« št. 18. z dne 30. aprila 1925, odločno izjavljam, da jaz nisem bil pisec dotičnega dopisa in tudi nisem bil z njim v nobeni zvezi. Svarim vsakogar, da ne govori kar ni res, ker bi bil nato primoran dotičnega primerno prijeti. — Vekoslav Z a j c. — Salek pri Velenju, dne 4. maja 1925. — (Op. uredn. Izjavljamo, da g. Vekoslav Zajc ni pisec dopisa iz Velenja v »Pravici« z dne 30. aprila 1925.)

Celje. V nedeljo dne 3. maja je tukaj razvila »Orjuna« svoj prapor. Kolikor je bilo pompa za to reč, je cela prireditev izpadla precej klaverno. Gotovo je bilo udeležencev manj, kot se jih je pričakovalo. V sprevidu se je le tuintam slišal kot klic »Zdravo«. Pri razvitju prapora je govorom vzklikala le Orjuna.

Hrastnik. V torek dne 28. aprila t. l. je imelo tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo pri g. Alojziju Loger svoj V. redni občni zbor. Iz poročil odbora razvidimo velik razmah društva v preteklem poslovnem letu, ker se je ustanovil mešan peški zbor in dramatični odsek, ki je uprizoril že nekaj iger, povečini dobro obiskane. V odbor so bile izvoljene nove mlade moči, kar daje upanje, da bo društvo, ki deluje v jako težavnih okoliščinah, tudi v bodoče napredovalo.

Hrastnik. V noči od 30. aprila na 1. maja t. l. je po kratki boleznini preminul pri tukajšnjem rudniku zaposleni elektrik K a v š e k Jožef. Naj mu bo zemljica lahka! Prizadetim naše sožalje.

Krekova mladina.

Sneberje-Zadobrova. V pondeljek smo spremil k zadnjemu počitku tov. Marijo Peternel. Bila je vzorno kršč. dekle in skrbna svoji materi. Težko jo bodo pogrešali vsi člani družine.

Predvsem izrekamo tudi mi ob priliki izgube dobre naše članice sožalje vsem domačim. Društvo se je udeležilo pogreba korporativno z znaki. Moški zbor je zapel pod vodstvom pevovodje Fr. Breskvarja pred hišo »Vigred« za slovo, pri odprtem grobu pa »Blagor mu«. Tudi sodelavke iz tovarne Hribar so bile častno zastopane in poklonile pokojni tovarišici tri vence. Naši fantje in dekleta pa so mesto venca darovali ubogi materi 1500 kron. Pogreb je pokazal, da je bila rajnica nad vse priljubljena pri ljudeh. Krekova mladina jo ohrani v trajnem spominu. Počivaj v miru in lahka naj ti bo zemljica!

Tedenske vesti.

Ljubljanskim volivcem! Samo par dni so še razpoloženi volivni imeniki na magistratu. Vsak naš somišljenik naj pregleda volivni imenik, da se prepriča, če je vpisan. Opozorite tudi druge na njihovo dolžnost. Vse informacije daje tajništvo SLS za Ljubljano vsak dan od 7. do 8. ure zvečer v Jugoslovanski tiskarni, II. nadstr.

50letnica g. Ivana Ogrina. Dne 29. aprila 1925 je praznoval g. Ivan Ogrin, stavbenik v Ljubljani in predsednik »Obrtne zveze« 50letnico svojega rojstva. Njegovi tovariši in prijatelji so mu priredili v to svrhu v gostilniških prostorih g. Jerneja Ložarja prisrčen večer, katerega je vodil g. Anton Rojina. Med petjem izbranega zbora »Ljubljane« je potekal večer nad vse prijazno in izrekla se je marsikatera lepa in odkritosrčna beseda, zlasti še iz ust slavljence samega, ko se je zahvaljeval za izkazano mu čast. V imenu »Delavske zveze za Slovenijo« je pozdravil slavljence njen odbornik tov. France Žužek, poudarjajoč, da je bil obrtni stan pred leti približno tako na tleh kot je danes delavski. Zanj je bilo treba mnogo samozatajevalnega javnega dela, zavedajoč se, da brez požrtvovalnosti ni napredka. Večer je potekel zelo animirano in v splošno zadovoljnost. Na mnoga srečna leta!

Slovenski romarji v Rim se odpeljejo v torek 26. maja. V Rimu bodo sprejeti od sv. Očeta skupno s Hrvati na binkoštno soboto. Iz Rima pridejo v soboto 6. junija. Vseh slovenskih romarjev je priglašanih 527.

»Prerod« s prilogo »Zdravje«. Ravnokar je izšla 5. številka tega lepega in prepotrebne lista. Oblika z naslovno sliko je zelo prikupljiva, vsebina tako bogata in raznovrstna, da ga ne bo nihče odložil, ne da bi tudi zase našel kaj posebno primerne. Združena sta dva lista, ki prav bratovsko delata za treznost in zdravje, to je za prerod posameznika ter celega naroda sploh. List izhaja mesečno na 32 straneh ter stane letno samo 25 Din. Ni to list, da bi ga naglo prečital in položil na polico, temveč je hrana tečna in krepka, ki je posebno v današnjih časih prav potrebna. List se sam prav toplo priporoča. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Nesrečen zakon. V Ljubljano je skočila v Ljubljani Angela Podržaj, ki je v zadnjem času živela v zelo nesrečnih razmerah.

Proti krivičnemu obdavčenju delavstva. Na svojih zborovanjih so protestirale proti 2% delavskemu davku na vsak osebni zaslužek sledeče skupine in poslane resolucije: Dol pri Ljubljani, Wurberg, Svetinje, Sv. Miklavž, Vrhnika, Sv. Lovrenc, Trbovlje, Zabukovca, Zagorje, Velenje. Vse ostale skupine, ki so imele svoja protestna zborovanja 1. ali 3. maja, pozivamo, da pošljejo svoje resolucije nemudoma glavnemu tajništvu JSZ. v Ljubljani.

Čitajte »Pravico«!

IZJAVA.

Podpisani izjavljam, da obžalujem, da sem ob priliki obč. seje dne 30. aprila 1925 žalil g. Antona Dobreta ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe proti meni.

V e v č e, 4. maja 1925.

Drago Pintar.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Dopisa iz Mežice nismo prejeli. — Dopisniku iz Velenja: Vaš dopis bomo porabili enkrat kot članek, ker je važen za vse člane organizacije. — Dopisniku iz D. M. v Polju: Priobčili bomo prihodnjič.

Listnica upravnštva.

Naročniki, kateri še niso obnovili naročnino po koncem marca priloženih položnicah, naj to nemudoma stori. Ako kdo položnice ni prejel, naj nam to sporoči, da mu jo dopošljemo. List ustavimo 14. maja brez izjeme vsem onim, ki do tačas ne bodo obnovili naročnine. List je navezan — izključno le na naročnino ter ga zato ne moremo nikomur zastoj pošiljati. Plačuje se pa kot pri vseh listih, naročnina tudi pri nas naprej.

Žika!

Poskusiti je treba potem, je odločitev lahka. Odločili se boste za ŽIKO, ki je in ostane najboljša in najbolj zdrava žitna kava!

Somišljeniki posečajte gostilno Osrednje vinarske zadruge Kongresni trg 2 (Konzumska klet)

PODRUŽNICE:

Bled, Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split in Šibenik.

TELEFON: št. 470 in 57.

Račun poštno-žek. zavoda za Slovenijo št. 11.945, za Hrvatsko št. 39.080.

Pooblaščen prodajalec srečk Državnerazredne loterije.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Miklošičeva cesta 10 (v lastni palači nasproti hotela Union).

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja tudi tuje valute in devize, sprejema vloge na tekoči račun in na vložne knjižice ter oskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Kapital in rezerve skupno nad 15.000.000 Din. — Vloge nad 125.000.000 Din.

AMERIŠKI ODDELEK:

Direktne zveze z ameriškimi bankami. Glavni korespondenti: American Express-Company, 65 Broadway, New York, ter njene podružnice in agencije po vseh večjih mestih Združenih držav. Anglo South American Bank Ltd., London, ter po vseh večjih mestih južne Amerike, Commercial Bank of Australia Ltd., London, ter po vseh večjih mestih Avstralije in Nove Zelandije. National Bank of South Africa, London, Pretoria.

Urejevanje ameriških zapuščin.